

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, kwiecień 2011

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/41/2011

**PREFERENCJE PARTYJNE
W KWIETNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Na początku kwietnia¹ pewny udział w ewentualnych wyborach parlamentarnych zapowiedziało 57% ankietowanych. W porównaniu z marcem gotowość do uczestniczenia w wyborach do Sejmu i Senatu spadła o 4 punkty procentowe. Odsetek zadeklarowanych uczestników wyborów zmniejsza się od końca ubiegłego roku – od listopada zmalał o 9 punktów, z czego prawie połowa przypada na ostatni miesiąc.

Tabela 1

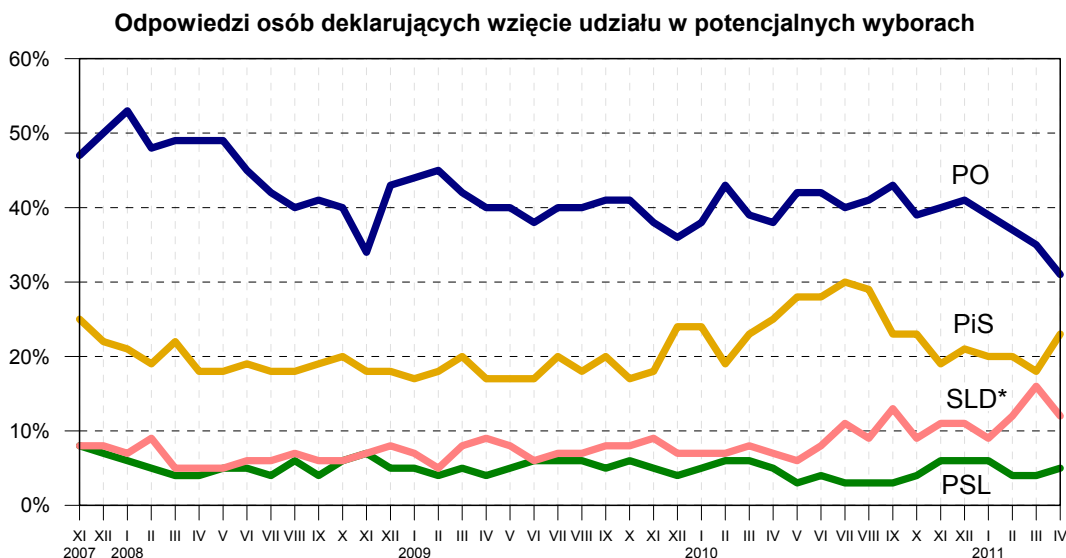
Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	68	65	63	63	66	63	63	61	61	57
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	12	14	16	14	14	13	12	13	14	16
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	20	22	21	22	20	24	25	26	25	27

Wśród partii politycznych liderem nadal pozostaje PO – w kwietniu rządzącą partię poparłaby w ewentualnych wyborach niespełna jedna trzecia głosujących (31%). W ciągu ostatniego miesiąca PO dość wyraźnie straciła (spadek poparcia o 4 punkty procentowe). Czwarty miesiąc z rzędu notowania PO systematycznie się obniżają – w porównaniu z grudniem 2010 roku poparcie dla rządzącej partii spadło o 10 punktów.

Nadal wyraźnie mniej zwolenników niż PO ma najsilniejsza partia opozycyjna – PiS (23%), jednak dystans między tymi ugrupowaniami maleje. PiS zyskał aż 5 punktów procentowych w porównaniu z wyjątkowo słabym dla tej partii marcem. Tym samym przełamana została obserwowana ostatnio tendencja spadkowa w notowaniach PiS, a obecny wynik jest taki sam jak w październiku 2010 roku.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (251) przeprowadzono w dniach 7–13 kwietnia 2011 roku na liczącej 1192 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYWAŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU I SENATU, TO NA KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA GŁOSWAŁ(A)BY PAN(I) W TYCH WYBORACH?

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPi+UP+PD)

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	40	41	43	39	40	41	39	37	35	31
Prawo i Sprawiedliwość	30	29	23	23	19	21	20	20	18	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	11	9	13	9	11	11	9	12	16	12
Polskie Stronnictwo Ludowe	3	3	3	4	6	6	6	4	4	5
Polska Jest Najważniejsza	-	-	-	-	-	1	3	4	3	2
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	0	1	1	1	0	0	0	0	2	1
Liga Polskich Rodzin	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Partia Kobiet	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ruch Poparcia Palikota	-	-	-	2	0	0	1	0	1	1
Unia Polityki Realnej	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1
Samoobrona RP	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
Unia Pracy	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Wolność i Praworządność	-	-	-	0	0	0	1	1	1	0
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Polska Partia Pracy	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Socjaldemokracja Polska	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Stronnictwo Demokratyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne	1	0	1	2	1	2	0	1	1	2
Trudno powiedzieć	11	14	12	14	19	14	17	18	16	18
N=	599	626	654	648	646	1140	610	605	573	673

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Nie powtórzył się natomiast wyjątkowo dobry rezultat SLD z ubiegłego miesiąca. Obecnie Sojusz popierany jest przez 12% zadeklarowanych wyborców, o 4 punkty mniej niż w marcu i tyle samo co w lutym.

Na granicy wyborczego progu kształtują się notowania PSL – drugiej z współrządzących partii. W hipotetycznych wyborach chciałoby ją poprzeć 5% głosujących.

Gdyby wybory odbywały się już dziś, pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić swoich przedstawicieli do parlamentu. Głosowanie na Stronictwo PJN zapowiedziało w tym miesiącu 2% pewnych uczestników wyborów. Swoich sympatyków znalazły jeszcze: KPiR, LPR, Partia Kobiet, Prawica Rzeczypospolitej, Ruch Poparcia Palikota oraz UPR (po 1% głosów).

Minimalnie większy niż w marcu i taki sam jak przed dwoma miesiącami jest odsetek niezdecydowanych wyborców, którzy chcieliby wziąć udział w demokratycznej procedurze wyłaniania reprezentantów do parlamentu, ale nie są zdecydowani, na którą z funkcjonujących na naszej scenie partii głosować (18%).

Początek kwietnia upłynął pod znakiem uroczystości związanych z pierwszą rocznicą tragicznej katastrofy prezydenckiego samolotu pod Smoleńskiem. W całym kraju na grobach zmarłych i w miejscach pamięci odbywały się religijne i rocznicowe obchody, wspomnieniowej aurze uległy niemal wszystkie media. Jednocześnie nie obyło się bez akcentów politycznych, niektórzy politycy bowiem wykorzystali te uroczystości do rozpoczęcia kampanii wyborczej. W sondażu przeprowadzonym w tym szczególnym okresie odnotowaliśmy wzrost poparcia dla PiS. Notowania PO, tracącej od stycznia nieznacznie, ale systematycznie, w ciągu ostatniego miesiąca dużo wyraźniej się pogorszyły. Dobrego wyniku z marca nie zdołało powtórzyć SLD – poparcie dla tej partii powróciło do poziomu z końca ubiegłego i początku tego roku. Raczej straciło, niż zyskało na popularności konkurujące z PiS i ostatnio wyraźnie krytyczne wobec tej partii Stronictwo PJN.

Mimo że w katastrofie prezydenckiego samolotu zginęli przedstawiciele różnych opcji politycznych, pierwsza rocznica katastrofy – zapewne przede wszystkim poprzez osobę tragicznie zmarłego prezydenta Lecha Kaczyńskiego – stała się w odbiorze społecznym

głównie świętem PiS. Wydaje się, że o ile dla jednych nagłaśniane w mediach uroczystości były czynnikiem umacniającym w ich wcześniejszych wyborach politycznych, o tyle dla innych radykalizm wypowiedzi i próby upartyjnienia pamięci stały się czynnikiem zniechęcającym do polityki. Potwierdzeniem tej tezy może być spadek chęci uczestniczenia w wyborach, deklaracje udziału w nich powróciły do poziomu sprzed katastrofy pod Smoleńskiem (są niemal takie same jak w marcu 2010).

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udział	
		%	%	%	
Ogółem		57	16	27	1187
Płeć	Mężczyźni	59	15	26	563
	Kobiety	55	17	27	624
Wiek	18-24 lata	53	22	24	153
	25-34	49	21	30	235
	35-44	59	18	24	205
	45-54	57	14	29	190
	55-64	64	10	26	210
	65 lat i więcej	62	12	26	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	56	18	25	456
	Miasto do 20 tys.	59	10	31	148
	20-100 tys.	52	19	28	224
	101-500 tys.	57	14	29	202
	501 tys. i więcej mieszk.	66	13	21	156
Wykształcenie	Podstawowe	53	14	33	280
	Zasadnicze zawodowe	49	15	36	293
	Średnie	61	17	22	397
	Wyższe	67	18	15	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	69	17	15	119
	Średni personel, technicy	64	10	26	48
	Pracownicy adm.-biurowi	56	13	31	68
	Pracownicy usług	51	23	26	70
	Robotnicy wykwalifikowani	44	17	39	141
	Robotnicy niewykwalifik.	57	12	31	56
	Rolnicy	65	13	22	61
Pracujący na własny rach.	55	20	25	55	
Bierni zawodowo	Renciści	55	11	33	83
	Emeryci	63	12	26	246
	Uczniowie i studenci	59	17	23	97
	Bezrobotni	48	30	21	72
	Gospodynie domowe i inni	51	20	29	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	13	25	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	52	19	30	100
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	18	28	271
	prywatnym gosp. rolnym	65	11	25	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	50	21	29	181
	501-750	60	13	27	146
	751-1000	57	13	30	217
	1001-1500	59	14	27	182
	Powyżej 1500 zł	73	9	19	184
Ocena własnych war. mater.	Złe	48	13	39	162
	Średnie	54	20	26	553
	Dobre	65	12	23	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	4	16	71
	Raz w tygodniu	61	18	22	591
	1-2 razy w miesiącu	57	19	25	169
	Kilka razy w roku	49	16	36	224
	W ogóle nie uczestniczy	46	12	42	132
Poglądy polityczne	Lewica	64	11	26	196
	Centrum	54	19	27	434
	Prawica	69	13	17	334
	Trudno powiedzieć	39	20	41	222

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?									
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PjN)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)	Ruch Poparcia Palikota
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		1	1	1	31	2	0	5	1	23	1
Płeć	Mężczyźni	0	1	1	29	2	1	6	1	23	1
	Kobiety	1	1	2	32	3		5	0	23	
Wiek	18-24 lata		2	2	36	3	2	3	1	21	3
	25-34		2	2	40			5	2	14	1
	35-44			1	29	5		8		19	
	45-54		1	2	28	3	1	7		24	
	55-64	1		1	29	2		7		27	
	65 lat i więcej	3	1		24			2		32	1
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	1	1	16	4	1	11	0	32	0
	Miasto do 20 tys.	1	1	1	37	3	1	7		18	
	20-100 tys.	1	1	2	37	2		1		17	1
	101-500 tys.	1	1	1	39	1		1	2	17	1
	501 tys. i więcej mieszk.	2		3	46					19	1
Wykształcenie	Podstawowe		1	1	29	4		5		26	
	Zasadnicze zawodowe	1		1	25	1	1	9		29	
	Średnie	1	2	1	30	1	1	5	1	22	1
	Wyższe	0		2	39	4		2	1	16	2
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.			2	33	6		1	1	11	4
	Średni personel, technicy				33	5				17	
	Pracownicy adm.-biurowi			2	50	3		4		5	
	Pracownicy usług		3		26			10		32	
	Robotnicy wykwalifikowani		2	1	30			3		21	
	Robotnicy niewykwalifik.				34	10				21	
	Rolnicy				2			31		36	
	Pracujący na własny rach.				50					27	
Bierni zawodowo	Renciści				32	2		9		32	
	Emeryci	3	1	1	24	1		5		30	0
	Uczniowie i studenci			3	40	4	2	2	4	20	2
	Bezrobotni		4	8	25	2	2	4		20	
	Gospodynie domowe i inni		3		38			5		22	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej			1	28	2		2		18	1
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	2	2	36	5		2		22	2
	sekt. prywat. poza rolnict.			1	39	4		3	1	18	1
	prywatnym gosp. rolnym				6			27		41	
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		3	3	18	4	2	10	1	29	
	501-750		1	2	23			11	1	28	
	751-1000				24	2		8		31	
	1001-1500	3		1	41	5		3	1	17	
	Powyżej 1500 zł	1		2	44	2		1		15	1
Ocena własnych war. mater.	Złe				22		1	6	1	27	
	Średnie	1	1	2	25	2		7	0	25	0
	Dobre	1	1	1	38	3	0	4	0	20	1
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		2	3	13	4		5	4	40	
	Raz w tygodniu	1	1	1	27	3		6	0	28	
	1-2 razy w miesiącu	2	1	1	38	1		7		15	
	Kilka razy w roku			2	43	1	1	6		15	2
	W ogóle nie uczestniczy		2	2	35	2	1	1		7	5
Poglądy polityczne	Lewica		1	1	27	2		3		9	1
	Centrum	1	1	2	40	2	1	8		13	1
	Prawica	1	1	0	29	3	0	3	1	42	1
	Trudno powiedzieć	1	1	2	18	2		10		21	

